

ETEVA

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2018-2020

Talousarvio 2018

Eteva kuntayhtymä

Yhtymähallitus 26.10.2017
§ 54 Liite 1

Yhtymähallitus 16.11.2017
§ 59 Liite 1

Yhtymäkokous 14.12.2017
§ 26 Liite 2

Sisältö

1	Yleiset lähtökohdat	3
1.1	Toimintaympäristön kuvaus	3
1.2	Taloudelliset ja toiminnalliset lähtökohdat	4
1.3	Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	4
1.4	Etevan konsernirakenne	5
1.5	Etevan vuosikello 2018	6
2	Strategiaosa	7
2.1	Etevan arvot	7
2.2	Etevan palvelulupaus	8
3	Käyttötalousosa	9
3.1	Elämän tuki (asumispalvelut ja päiväaikainen toiminta)	9
3.2	Erityispalvelut	15
3.3	Tukipalvelut ja kuntayhtymän johto	21
4	Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	25
5	Tuloslaskelmaosa	27
6	Investointiosa	29
7	Rahoitusosa	30
8	Henkilöstösuunnitelma	31
8.1	Vakanssien kehitys	31
8.2	Henkilöstömäärän kehitys	32
8.3	Osaamistarpeen ennakointi ja osaamisen johtaminen	33
8.4	Rekrytoinnin kehittäminen	34
8.5	Varahenkilöstön pilotointi ja muu sijaishankinta	34
8.6	Työajan hallinnan ja vuosilomasuunnittelun kehittäminen	34
8.7	Henkilöstön hyvinvointi ja turvallisuus	35

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2018–2020

1 Yleiset lähtökohdat

1.1 Toimintaympäristön kuvaus

Eteva kuntayhtymällä on 45 omistajakuntaa Uudellamaalla sekä Kanta- ja Päijät-Hämeessä eli kolmen tulevan maakunnan alueella. Alueen väestöpohja on 1,3 miljoonaa asukasta. Eteva on suurin vammaisalan osaamiskeskus Suomessa: palveluja käyttäviä henkilöasiakkaita on noin 1 600 ja henkilökuntaa lähes 1 300, joista 95 % on lähityöntekijöitä. Eteva tuottaa palveluja myös valtakunnallisesti.

Etevan palvelutuotanto koostuu asumispalveluista, päiväaikaisesta toiminnasta, perhehoidosta, kotiin annettavista palveluista, kehitysvammapsykiatrian palveluista sekä laaja-alaisista asiantuntijapalveluista. Palvelujen pohjana ovat asiakkaiden yksilölliset tarpeet. Erityishuoltopiirinä Eteva vastaa myös piireille kuuluvista lakisääteisistä tehtävistä. Etevan keskeisiä asiakasryhmiä ovat kehitysvammaisten ohella autismin kirjon henkilöt. Laitoshuolto on purettu Etevassa vuonna 2012, kun valtakunnallinen tavoite on vuoteen 2020 mennessä.

Kehitysvammaisia henkilöitä on noin 1 % väestöstä, vaikea- ja monivammaisia puolestaan 0,6 %. Uudellamaalla kehitysvammaisia on 0,37 % väestöstä. Kehitysvammaisilla henkilöillä on sosiaalisia, kommunikaatioon liittyviä, kasvatuksellisia ja lääketieteellisiä erityistarpeita, jotka ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa. Kehitysvammaisten henkilöiden erityistarpeiden tunnistaminen, tarvelähtöisen avun ja tuen tuottaminen sekä toimintakyvyn ylläpito ja edistäminen vaativat monialaista osaamista, joka on nykyisen erityishuollon keskeinen vahvuus. Sosiaali- ja terveysministeriö käynnisti keväällä 2016 vammaislainsäädännön kokonaisuudistuksen (VALAS), jonka tarkoituksena on yhdistää vammaispalvelu- ja kehitysvammalait. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2020, ja se tulee merkittävästi muuttamaan nykyistä toimintaympäristöä. Diagnoosipohjaisuudesta luovutaan ja muun muassa päiväaikainen toiminta on jatkossa vain kapean asiakasryhmän subjektiivinen oikeus.

Eteva toimii keskellä suurta lainsäädännöllistä ja toiminnallista murrosta. Sote- ja maakuntauudistus sekä julkisen sektorin tuottavuusvaateet haastavat jatkuvaan toiminnan kehittämiseen ja tehostamiseen. Talousarvion valmistelussa on huomioitu seuraavat toimintaympäristön keskeiset muutostekijät:

- sote- ja maakuntauudistus (ml. rahoitusmallit)
- kehitysvammalain muutos (asiakkaiden itsemääräämisoikeus ja rajoitustoimenpiteet)
- muut valmisteilla olevat lainsäädännön uudistukset (VALAS, TEOS, IMO)
- kuntasektorin ja koko julkisen hallinnon tuottavuuden kasvuvaade
- väestön ikärakenteen muutos
- henkilöstön pätevyysvaatimuksien lakisääteiset muutokset ja osaamisen kehittäminen
- digitalisaatio, teknologian hyödyntäminen ja mobiliteetti
- kilpailun lisääntyminen muun muassa valinnanvapauslainsäädännön myötä
- moniongelmaisten asiakkaiden määrän lisääntyminen
- asiakkaan valinnanvapauden lisääntyminen
- turvallisuushkien lisääntyminen
- maahanmuuton lisääntyminen
- asumispalvelujen sisäinen muutos: ryhmäkodeista tukiasumiseen
- kolmannen sektorin ja vapaaehtoistyön merkityksen lisääntyminen

1 Yleiset lähtökohdat

Eteva valmistautuu käynnissä oleviin lainsäädännöllisiin uudistuksiin huomioiden ne toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan jo etukäteen. Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen on jo pitkällä. Etevassa on laadittu vuoden 2017 aikana kokonaissuunnitelma muutosvaiheen läpiviennistä. Lisäksi Eteva on aktiivisesti mukana uudistuksen valmistelussa sekä kansallisella että alueellisella tasolla.

1.2 Taloudelliset ja toiminnalliset lähtökohdat

Eteva on käynyt syksyllä 2017 seudulliset sopimusohjausneuvottelut jäsenkuntiansa kanssa. Kuntien taloustilanne jatkuu pääosin kireänä, mikä heijastuu myös Etevalle asetettaviin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Järvenpäähän on valmistunut uusi pienkerrostalo lokakuussa 2017. Espoossa on laajennettu päiväaikaisen toiminnan tiloja asiakasmäärän lisääntyttyä. Vuoden 2018 aikana avataan uusi vaativan tason asiakkaiden 12-paikkainen asumisyksikkö. Muilta osin asiakasmäärät pysyvät pääosin vuoden 2017 tasolla.

Etevan talousarvio vuodelle 2018 on valmisteltu tiukasti ja jäsenkuntien taloustilanne huomioiden. Kilpailukyky sopimuksen aiheuttamien säästöjen arvioidaan olevan 1,6 miljoonaa euroa. Mikäli Eteva tekee vuonna 2018 ylijäämää, tullaan se palauttamaan palvelujen käytön suhteessa jäsenkunnille. Etevan maksettavaksi jäävissä kiinteistökuluissa ja muissa toimintakuluissa on nousua 1 %. Palkoissa on varauduttu 0,5 % yleiskorotukseen. ICT-kustannukset nousevat 2 %. Valtakunnalliseen Kanta-palveluun liittymistä varten on tehty 0,3 miljoonan euron varaus.

Etevan taseessa ei ole enää kertynyttä alijäämää. Uudella taloussuunnitelmakaudella noudatetaan kuitenkin edelleen vuoden 2016 lopussa päättyneen talouden tasapainotusohjelman myötä käyttöön otettuja ja taloudelliseksi todettuja toimintatapoja

Toiminnan tehostamiseksi on toteutettu seuraavia toimenpiteitä: asumispalvelujen esimiesuudistus, palvelujen tuotteistus- ja hinnoittelumallin uudistaminen, asumisen ja päiväaikaisen toiminnan yhdistäminen yhdeksi vastuualueeksi, hallinnollisten prosessien uudistaminen, hankintatoimen tehostaminen, digitaalisten palvelujen ja toimintamallien käyttöönotto, tilojen optimointi (mm. vanhoista omakotitaloista luopuminen sekä päiväaikaisen toiminnan liikkuvuuden lisääminen), kehitysvammapsykiatrian sisällön ja laadun kehittäminen, asiantuntijarakenteen uudistaminen vastaamaan palvelutarvetta, vakanssien kriittinen tarkastelu sekä työkykyyn liittyvien ongelmien käsittelyn tehostaminen ja varhaisen puuttumisen mallin kehittäminen.

Tehdyt ja käynnissä olevat toimenpiteet sekä kilpailukyky sopimuksen vaikutukset näkyvät tuotteiden hinnoittelussa myös vuonna 2018: palvelutuotteiden hintoja ei koroteta lainkaan.

1.3 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Kuntalain 110 § mukaisesti valtuuston, Etevassa yhtymäkokouksen, on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntayhtymäkonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhtymäkokouksen on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntayhtymän strategiaa ja edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarvot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Yhtymäkokoukseen nähden sitovaksi eräksi talousarviossa voidaan määritellä määräraha, tuloarvio tai toimintakate. Myös toiminnallisia tavoitteita voidaan määritellä sitoviksi.

Etevassa kuntayhtymän toimintakate on sitova yhtymäkokoukseen nähden.

Investointiosassa Etevan johtoryhmällä on oikeus tehdä alakohtien välisiä siirtoja. Yhtymähallitus päättää investointiosan mahdollisista määrärahaylityksistä.

1.4 Etevan konsernirakenne

Eteva konserniin kuuluvat Eteva kuntayhtymä emoyhteisönä ja sen 100 % omistama Uudenmaan Vammaispalvelut Oy. Kiinteistöyhtiö vastaa toimitilojen hankinnasta, ylläpidosta ja kunnostuksesta sekä kiinteistöhallinnosta ja omistuksesta. Konserniin kuuluu myös Hämeenlinnassa sijaitseva Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Virvelinranta Oy, jonka omistavat Eteva konserni (60 %) ja Hämeenlinnan kaupunki (40 %).

Eteva kuntayhtymä vastaa henkilöasiakkaille suunnatusta palvelutuotannosta, omistajaohjauksesta sekä hallinto- ja tukipalveluista. Eteva tilaa tarvittavat toimitilat omistamiltaan osakeyhtiöiltä, ja konsernijohto päättää osakeyhtiöiden omistajaohjauksesta. Uuden kuntalain (410/2015) myötä Etevassa valmisteltiin konserniohje, jonka yhtymäkokous hyväksyi 19.5.2016.

Eteva konsernin yhteisinä tukipalveluina toteutetaan talous-, hallinto- ja tietohallintopalvelut sekä henkilöstöhallinto soveltuvin osin.

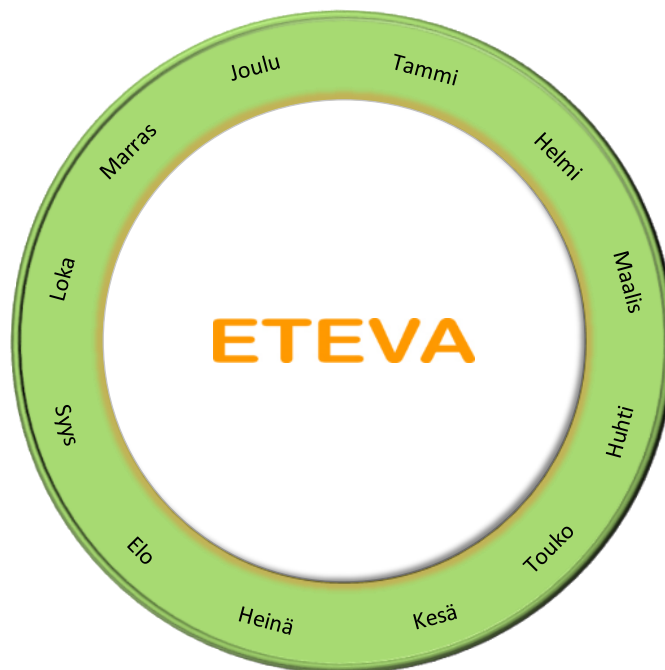
1.5 Etevan vuosikello 2018

Q4

- Sopimusohjausneuvottelut käydään loppuun
- Palvelusopimukset jäsenkuntien kanssa
- Yhtymäkokous
- Toiminta- ja taloussuunnitelma sekä talousarvio valmistuvat; yhtymähallitus käsittelee ja yhtymäkokous hyväksyy
- Jäsenkuntaraportointi Q3-tuloksesta
- Talous- ja henkilöstöraportointi Q3

Q1

- Toimintakertomus, tilinpäätös ja henkilöstökertomus valmistuvat; yhtymähallitus käsittelee
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus
- Jäsenkuntaraportointi Q4/2017 -tuloksesta
- Talous- ja henkilöstöraportointi Q4/2017

Q3

- Yhtymähallitus vahvistaa palvelutuotehinnaston ja asiakasmaksut
- Sopimusohjausneuvottelut käynnistyvät
- Toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion valmistelu jatkuu
- Jäsenkuntaraportointi Q2-tuloksesta
- Talous- ja henkilöstöraportointi Q2
- Määräaikaisten palvelussuhteiden selvitys

Q2

- Yhtymähallitus hyväksyy palvelutuotteet seuraavalle vuodelle
- Yhtymähallitus käsittelee talousarvioraamin
- Alustavat tarjoukset jäsenkunnille
- Yhtymäkokous
- Toimintakertomus, tilinpäätös ja henkilöstökertomus; yhtymäkokous hyväksyy
- Seuraavan vuoden toiminnan ja talouden suunnittelu alkaa
- Jäsenkuntaraportointi Q1-tuloksesta
- Talous- ja henkilöstöraportointi Q1

2 Strategiaosa

Etevassa laadittiin keväällä 2014 strategia, joka ulottui vuoden 2017 loppuun. Strategia päivitettiin keväällä 2017 vuosille 2018–2019 ja yhtymähallitus hyväksyi päivitetyn strategian 18.5.2017. Strategiaprosessissa käytiin läpi myös toimintaympäristön keskeiset muutostekijät sekä Etevan toiminnan strategiset kehittämistarpeet.

Toiminnan strategisiksi kehittämistarpeiksi tunnistettiin sote- ja maakuntauudistuksen sekä muuttuvan lainsäädännön tavoitteista lähtevä osaamisen kehittäminen ja lisääminen organisaation kaikilla tasoilla; johtamisen ja esimiestyön kehittäminen ja vahvistaminen; yhteistyön lisääminen ja kehittäminen eri tasoilla; palveluiden ja toimintamallien tarkoituksenmukainen uudistaminen lainsäädännön ja kasvavan kilpailun pohjalta; digitalisaation ja teknologian edelleen hyödyntäminen; asiakkaiden itsemääräämisoikeuden ja siihen liittyvän vastuun vahvistaminen sekä tiedolla johtamisen edellytysten varmistaminen.

Strategia on tiivistetty oheisen strategiatalon muotoon (kuva 1). Strategia koostuu seuraavassa esitetyistä valinnoista.

Missio kertoo, miksi Eteva on olemassa, eli Eteva on olemassa asiakkaitaan varten: *Eteva on alansa edelläkävijä, joka edistää asiakkaidensa elämänlaatua ja hyvää elämää.*

Visio kertoo, missä Eteva haluaa olla strategiakauden päättyessä, eli Eteva haluaa tuottaa tilaaja-asiakkaille vaikuttavia palveluita ja henkilöasiakkaille omannäköistä elämää: *Eteva - vaikuttavia palveluita ja omannäköistä elämää.*

Strategiset valinnat kertovat, missä Etevan on onnistuttava, jotta strategiassa asetetut tavoitteet saavutetaan:

- 1 Uudistuva ja uudistava edelläkävijä
- 2 Asiakaslähtöinen ja monimuotoinen palveluntuottaja
- 3 Hyvinvoiva ja tuottava yhteisö
- 4 Toiminta ja talous tasapainossa

Asiakaslähtöisyys tarkoittaa sekä tilaaja- että henkilöasiakkaita, ja asiakaslähtöisyyden toteutumista seurataan vuosittain toteutettavilla asiakastyytyväisyyskyselyillä.

Kaikille strategisille valinnoille on asetettu lisäksi tahtotilat. Strategialle valmistellaan toimeenpanosuunnitelma alkuvuonna 2018. Suunnitelma sisältää strategian toteuttamisen kannalta keskeiset toimenpiteet, vastuuhenkilöt/-yksiköt ja aikataulut sekä strategiset tulostulokset.

Etevan johtoryhmä seuraa mittareiden toteutumista soveltuvin osin kvartaaleittain ja tuloksista raportoidaan yhtymähallitukselle ja yhtymäkokoukselle vuosittain.

2.1 Etevan arvot

Arvot kertovat siitä, mihin Etevassa uskotaan ja mikä ohjaa toimintaa arjessa. Eteva on määritellyt arvoikseen:

- 1 Positiivinen uskallus
- 2 Yhteistyön voima
- 3 Ihmisen kunnioitus
- 4 Avoimuus

2.2 Etevan palvelulupaus

Etevassa asiakas saa korkeatasoista ja turvallista palvelua. Henkilöstö mahdollistaa osaltaan asiakkaalle hyvän elämän. Asiakslähtöinen palvelu syntyy ihmisen kunnioittamisesta ja ammattitaidosta, ja se perustuu luottamukseen ja asiakkaan tarpeisiin. Asiakas ja hänen läheisensä ovat mukana suunnittelemassa ja arvioimassa palvelua. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään suunnitelmallisesti, ja palautteet ovat osa toiminnan kehittämistä.

Kuva 1. Etevan strategiatalo.

3 Käyttötalousosa

3.1 Elämän tuki (asumispalvelut ja päiväaikainen toiminta)

Resurssit	TP2016	TA2017	TA2018
Henkilötyövuodet (htv)	1 052	1 071	1 113
Vakinaiset virat / toimet	917	966	979
Suoritteet	426 215	421 940	421 864
Tuotot (1 000 €)	65 767	64 226	66 597
Kulut (1 000 €)	-64 083	-63 657	-65 940
Kate (1 000 €)	1 684	569	657

Toiminnan kuvaus

Etevan asumispalvelut ja päiväaikainen toiminta yhdistyivät Elämän tuen tulosalueeksi 1.1.2015 alkaen. Muutoksen avulla on vahvistettu toiminnan asiakaslähtöisyyttä, henkilöstön osaamista, sisäistä yhteistyötä sekä sisäistä liikkuvuutta ja resurssien ristiinkäyttöä.

Palvelupäällikköalueet tämän jälkeen saatettu yhdenmukaisiksi, ja palvelupäälliköiden ja vastaavien ohjaajien työnjako on selkeytynyt. Vuoden 2018 aikana panostetaan omaohjaajien tehtäviin ja vastuisiin, jotta töiden sujuvuus ja vastuut olisivat yhdenmukaiset ja tasapuolisesti jaettu koko tulosalueella.

Palvelujen tarjonnassa Eteva korostaa aktiivisen tuen periaatetta, missä otetaan huomioon ja vahvistetaan asiakkaan omaa toimintakykyä, vastuunottoa, itsenäisyyttä, valinnanvapautta ja positiivista uskallusta. Tällä taataan toimintatapojen, itsemääräämisoikeuden ja rajoitustoimenpiteiden yhdenmukaisuus asiakkaille samoin kuin palvelu- ja hoitosuunnitelmien sekä rakenteisen kirjaamisen yhdenmukaisella toteuttamisella.

Jotta jokaiselle asiakkaalle voidaan turvata hänen tarpeistaan lähtevä asumisympäristö, asumispalveluissa on tarjolla useita erilaisia asumismuotoja sekä näiden lisäksi perhehoitoa pitkä- ja lyhytkestoisena palveluna. Etevan palveluihin kuuluu myös jalkautuvana palveluna tuki asiakkaan omaan asuntoon.

Vuoden 2017 lopussa valmistui uusi asumisyksikkö Järvenpään. Kohde on pienkerrostalo, jonka alakerrassa on ryhmäkoti (siirto Keravalta). Kahdessa muussa kerroksessa on järvenpääläisiä tukiasukkaita sekä 4 Etevan muista asumispalveluista siirtynyttä asiakasta. Uusia ryhmäkoteja ei enää rakenneta. Ainoa uudiskohde on entisen Kellokosken sairaalan tiloihin perustettava, erittäin vaativaa asumispalvelua tarjoava 12-paikkainen ryhmäkoti, joka aloittaa toimintansa vuoden 2018 alussa.

Tulosalueella jatketaan henkilökohtaisen budjetoinnin pilotointia tavoitteena saada kokemuksia uuden toimintamallin toteuttamisesta sote- ja maakuntauudistusta silmällä pitäen. Samalla jatkuu tukiasukkaiden kartoittaminen yhteistyössä jäsenkuntien kanssa sekä avun ja tuen toteuttaminen näille asiakkaille tutun Etevan henkilöstön toimesta. Jäsenkunnat vastaavat puolestaan vuokra-asuntojen hankkimisesta.

Etevan Porvoon alueella kehittämä toimintamalli laajennetaan Askolaan ja sitä hyödynnetään vaativan tason asiakkaiden kartoituksissa. Uudessa mallissa yhteinen henkilökunta toteuttaa asiakkaiden palvelut sekä asumisessa että päiväaikaisessa toiminnassa. Myös kustannuspaikka on yhteinen. Yhteisellä henkilökunnalla sekä tilojen monipuolisella, aamuseitsemästä

iltayhdeksään ajoittuvalla käytöllä mahdollistetaan erittäin vaativien asiakkaiden yksilölliset palvelut.

Eteva tuottaa kehitysvammaisille sekä muille erityisen tuen tarpeessa oleville henkilöille yksilöllisesti suunniteltua, monipuolista, kuntoutuksellista ja virikkeellistä päiväaikaista toimintaa. Toiminnan tavoitteena on lisätä asiakkaiden osallisuutta yhteiskuntaan sekä tukea heidän toimintakykyään ja työllistymistään.

Espoon päiväaikainen toiminta tekee yhteistyötä Keskuspuiston ammattiopiston kanssa tavoitteena kehittää vaikeimmin vammaisten henkilöiden päiväaikaista toimintaa yksilöllisesti ja kyseisten henkilöiden vahvuuksia tukevaksi. Koulun päättymisen jälkeen on tällöin helppo jatkaa kehitettyjä toimintamalleja asiakkaiden päiväaikaisessa toiminnassa.

Työllistämistä edistävä ja osallisuutta tukeva toiminta päiväaikaisessa toiminnassa jatkuu suunnitelmien mukaisesti.

Toiminnan painopistealueet 2018

Uudistuva ja uudistava edelläkävijä

Palvelutuotantoa, prosesseja ja toimintamalleja kehitetään jatkuvasti yhteistyössä tilaaja- ja henkilöasiakkaiden kanssa sekä sote-uudistuksen tavoitteiden pohjalta.

Tehdään yhteistyötä jäsenkuntien kanssa kevyillä palvelutuotteilla olevien asiakkaiden avun ja tuen tarpeen arvioinnissa sekä selvitetään, millaisella avulla ja tuella he voisivat siirtyä asumaan omaan erillisasuntoon, johon Eteva tuottaa palvelut.

Kehitetään vammaisten asiakkaiden henkilökohtaisen budjetoinnin mallia ja selvitetään asiakkaat, joille henkilökohtainen budjetointi voisi soveltua.

Jatketaan hallittua luopumista omakotitaloista asumismuotona. Samassa yhteydessä tarkastellaan mahdollisuudet muuttaa tilojen toimintatarkoista.

Asiakaslähtöinen ja monimuotoinen palveluntuottaja

Toimintaa toteutetaan asiakkaiden tavoitteiden ja tarpeiden sekä yksilökeskeisen ajattelun mukaisesti. Toimintaa laajennetaan uusiin palveluihin kysynnän pohjalta.

Jalkautuville palveluille (mm. tukiryhmätoiminta) kehitetään yhteinen malli Helsingin erityis- huoltopiirin kanssa yhteistyössä.

Vahvistetaan palvelutoiminnan yhteistyötä haastavissa asiakastilanteissa ja muuttojen yhteydessä tavoitteena onnistuneiden asumispolkujen varmistaminen kehitysvammapsykiatrian yksiköistä erittäin vaativaan asumiseen tai asumisyksikköön.

Vahvistetaan asiakkaiden ja heidän omaistensa osallisuutta toiminnan kehittämisessä (mm. asiakaskyselyt).

Vahvistetaan omaohjaajien roolia sekä kehitetään heidän tehtäviään ja vastuitaan asiakastyössä.

Hyvinvoiva ja tuottava yhteisö

Henkilöstön osaamista kehitetään tulevaisuuden asiakastarpeita ennakoiden.

Varmistetaan tarvittava osaaminen ja henkilöstön vahvuuksien hyödyntäminen palvelupääalliköiden kokonaisvastuualueilla (autismi-, mielenterveys-, päihde-, seksuaali- ja vuorovaikutusosaaminen).

Kehitetään johtamista painopisteinä työkyky ja työhyvinvointi sekä kehitysvammalain muutoksen toimeenpanon varmistaminen.

Toiminta ja talous tasapainossa

Varmistetaan asiakasprosessien tehokkuus: palvelutuotteet vastaavat asiakkaiden avun ja tuen tarvetta ja henkilöstömäärä ja -rakenne vastaavat palvelutuotteiden sisältöä.

Tehdään tiivistä yhteistyötä jäsenkuntien kanssa ja panostetaan markkinointiin ja viestintään.

Minimoidaan tyhjät paikat asumispalveluissa ja perhehoidossa.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset ja vaikutukset taloussuunnitelmakaudella

Sote- ja maakuntauudistus sekä vammaislainsäädännön kokonaisuudistus (VALAS) muuttavat merkittävästi asumispalvelujen ja päiväaikaisen toiminnan toimintaympäristöä 1.1.2020 alkaen. Etevässä on valmistauduttu tähän uudistamalla toimintaa uuden lainsäädännön suuntaan sekä kehittämällä henkilöstön osaamista, toiminnan laatua ja tehokkuutta periaatteena jatkuva parantaminen.

Vammaislainsäädännön kokonaisuudistus vähentää perinteisen päiväaikaisen toiminnan piirissä olevaa asiakasmäärää, koska päiväaikainen toiminta on jatkossa subjektiivinen oikeus vain rajatulle asiakaskunnalle. Heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työelämäosallisuus on lakisääteisesti rajattu 3–4 päivään viikossa, jolloin asiakkaiden asumisyksiköissä viettämät päivät ja siten henkilöstön yhteiskäyttö lisääntyvät.

Asiakkaiden valinnanvapaus lisääntyy taloussuunnitelmakaudella (mm. henkilökohtaisen budjetoinnin ja asiakassetelien käyttöönotto). Erityisesti nuoret kehitysvammaiset ovat hyvin tietoisia siitä, millaisia palveluja he haluavat. Palvelutarjontaa onkin pystyttävä uudistamaan, jotta kysyntään voidaan vastata. Tässä ovat keskiössä monimuotoiset palvelut ja yhteiskuntaan osallistumismahdollisuudet sekä työllistymiseen liittyvät palvelut.

Vuonna 2016 voimaan astunut kehitysvammalain muutos edellyttää henkilöstön osaamis- ja toimintamallien kehittämistä. Palvelupäälliköiden rooli on vahvistunut lain tulkinnassa sekä siihen liittyvissä ratkaisujen ja päätösten teoissa. Henkilöstöltä vaaditaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattitutkinto, joten avustajien ja muiden ammattitutkinnon suorittaneiden määrää arvioidaan kriittisesti. Halukkaiden oppisopimuskoulutuksia lähihoitajiksi tuetaan. Lain toteuttaminen edellyttää henkilöstöltä vaihtoehtoisten kommunikointimenetelmien osaamista, joten tämä on edelleen jatkuva koulutuksellinen painopistealue.

Vuoden 2019 aikana valmistellaan Etevan maatilojen (Orimattila ja Nastola) siirtyminen Päijät-Hämeen maakuntaan sekä Hämeenlinnan ja Janakkalan asumisyksikköjen ja Hämeenlinnan päiväaikaisen toiminnan siirtyminen Kanta-Hämeeseen. Valmistelussa edetään yhteistyössä asiakkaiden, omaisten ja asiakkaiden kotikuntien kanssa. Siirto henkilökuntineen ja asiakkaineen toteutuu 1.1.2020 alkaen.

Vammaispalveluissa yhteisten toimintatapojen ja -mallien sekä yhtenäisten kriteerien luominen Uudenmaan maakuntaan on merkittävä asia taloussuunnitelmakaudella. Tässä valmistelutyössä keskeisessä asemassa ovat Helsingin kaupungin vammaispalvelut ja Eteva kuntayhtymä, joiden henkilöstö- ja asiakasmäärät ovat Uudenmaan maakunnan alueella suurimmat.

Vaativan tason asiakkaiden määrän lisääntyminen edellyttää Elämän tuen henkilöstöltä vankkaa ja monipuolista osaamista sekä asiantuntijapanosta. Siksi myös tukiryhmätoiminta yhdenmukaistetaan Helsingin erityishuoltopiirin ja Etevan yhteistyönä.

Muuten arjen toiminta pyritään vakauttamaan siten, että sote-uudistukseen valmistautumisesta huolimatta asiakastyö on laadukasta ja asiakkailta on turvallinen olo.

Ryhmämuotoisessa asumisessa Etevällä on paljon ikääntyviä asiakkaita, mikä edellyttää osaamista ikääntymisestä ja muistisairauksista. Taloussuunnitelmakaudella on tarkoitus vahvistaa yhteistyötä kuntien muistiohjaajien kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Oheisessa taulukossa on esitetty asumispalvelujen ja päiväaikaisen toiminnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Henkilöstön vuorovaikutus- ja kommunikointiosaamisen vahvistaminen arjen asiakas-tilanteissa	80 % vakituisesta henkilöstöstä osaa hyödyntää vaihtoehtoisia kommunikointitapoja	Palvelupäälliköiden arvio (kyselyt Q2 ja Q4)
Työvalmennuksen kehittäminen	5 uutta asiakasta työllistetty palkkatyöhön	Palvelutuoteraportti
Tukiryhmän aktiivinen käyttö	5 kohdetta / asiakasta	Kehittämispäällikön arvio
Työajan suunnittelun ja hallinnan kehittäminen	Ylitöiden määrä vähenee 10 % Sijaiskustannusten vähentyminen	HR-raportointi
Palvelu- ja hoitosuunnitelma laadittu (sisältää itsemääräämissuunnitelman ja turvasuunnitelman)	Kaikille asiakkaille	Lifecare-seuranta

Toiminnan tunnusluvut

Oheisissa taulukoissa on esitetty asumispalvelujen ja päiväaikaisen toiminnan vuoden 2018 talousarvion ja hinnoittelun pohjana olevat suoritelmäärät sekä muut toiminnan tunnusluvut.

Näiden lisäksi seurataan asiakasmääriä tuotteittain. Asumisessa ja perhehoidossa seurataan myös jonotilannetta ja tyhjiä paikkoja sijaintipaikoittain.

No	Nimi	Päiviä TA2018	Tunteja TA2018
2.1.1	Lasten ja nuorten lyhytaikainen asumispalvelu	4 500	
2.1.3	Lasten ja nuorten pitkäaikainen asumispalvelu	730	
2.1.5	Lasten ja nuorten tuntihoito		2 600
2.1.6	Omaan elämään valmennus		
2.1.7	Laaja omaan elämään valmennus		
2.1.8	Lastensuojelun jälkihoito, yksilöllinen	365	
2.2.1	Tuki omaan asuntoon (tuntiperusteinen)		10 550
2.2.2	Vähäinen avun tarve	35 125	
2.2.3	Kohtalainen avun tarve	97 550	
2.2.5	Suuri avun tarve	44 760	
2.2.7	Kaiken kattava avun tarve	33 825	
2.2.9	Erittäin vaativa kuntoutuksellinen asuminen	15 430	
2.3.2	Määräaikainen lisätuki asumispalvelussa	910	
2.4.1	Eriyisen vaativan tason tuote	2 100	
3.1.1	Perhehoito, taso 1	6 570	
3.1.2	Perhehoito, taso 1, lastensuojeluasiakas		
3.1.3	Perhehoito, taso 1, lyhytaikainen perhehoito	2 150	
3.1.4	Perhehoito, taso 2 (vaativa perhehoito)	4 280	
3.1.5	Perhehoito, taso 2, lastensuojeluasiakas		
3.1.6	Perhehoito, taso 2, lyhytaikainen perhehoito	2 600	
3.1.7	Perhehoito, taso 3 (erityisen vaativa perhehoito)	1 320	
3.1.8	Perhehoito, taso 3, lastensuojeluasiakas		
3.1.9	Perhehoito, taso 3, lyhytaikainen perhehoito	300	
3.2.1	Osavuorokautinen perhehoito, taso 1	60	
3.2.2	Osavuorokautinen perhehoito, taso 2	60	
3.2.3	Osavuorokautinen perhehoito, taso 3	20	
4.1.1	Tuettu työllistyminen, tuntiperusteinen		2 630
4.2.1	Työllistymistä ja työssä pysymistä tukeva toiminta	39 225	
4.3.1	Osallisuutta tukeva toiminta, vähäinen avun tarve	34 680	
4.3.2	Osallisuutta tukeva toiminta, kohtalainen avun tarve	22 000	
4.3.3	Osallisuutta tukeva toiminta, suuri avun tarve	35 070	
4.3.4	Osallisuutta tukeva toiminta, kaiken kattava avun tarve	9 610	
4.3.6	Osallisuutta tukeva toiminta asumisyksikössä	11 930	
4.4.1	Määräaikainen lisätuki päiväaikaisessa toiminnassa		
4.5.1	Kuntouttava työtoiminta		914
	Yhteensä	405 170	16 694

Tunnusluvut, asuminen

Asiakasmäärä, pitkäaikaiset
Asiakasmäärä, lyhytaikaiset
Asiakasmäärä, tuntihoito
Vakinaiset virat ja toimet/asiakasmäärä
Htv/asiakasmäärä
Asumisyksiköiden määrä
Erillisten asuntojen määrä

TP2016	TA2017	TA2018
677	780	690
190	320	200
106	100	100
0,74	0,62	0,77
0,82	0,72	0,84
120	121	121
34	49	50

Tunnusluvut, perhehoito

Perhekotien määrä, pitkäaikaiset
Pitkäaikaisina perhehoitajina toimivat
Asiakasmäärä pitkäaikaisessa perhehoidossa
Lyhytaikaiset toimeksiantosopimukset
Lyhytaikaisina perhehoitajina toimivia
Asiakasmäärä lyhytaikaisessa perhehoidossa

TP2016	TA2017	TA2018
24	29	24
40	38	41
48	34	37
204	204	210
196	196	200
168	168	172

Tunnusluvut, päiväaikainen toiminta

Asiakasmäärä, päiväaikainen toiminta
Asiakasmäärä, työvalmennus
Vakinaiset virat ja toimet/asiakasmäärä
Htv/asiakasmäärä
Toimipisteiden määrä

TP2016	TA2017	TA2018
791	680	650
	100	230
0,24	0,29	0,24
0,25	0,27	0,24
16	16	17

3.2 Erityispalvelut

Resurssit	TP2016	TA2017	TA2018
Henkilöstö (htv)	164	162	156
Vakinaiset virat / toimet	148	149	150
Suoritteet	13 411	13 158	13 046
Tuotot (1 000 €)	9 024	9 378	9 861
Kulut (1 000 €)	-9 395	-9 672	-9 567
Kate (1 000 €)	-371	-294	294

Toiminnan kuvaus

Erityispalvelut on moniammatillista asiantuntija- ja erityisosaamista tarjoava tulosalue, joka tuottaa palveluja Etevan sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Tulosalue osallistuu myös valtakunnalliseen kehittämistyöhön. Erityispalvelut muodostuu kolmesta tulosyksiköstä: palveluratkaisut, asiantuntijapalvelut ja kehitysvammapsykiatrian yksiköt. Tulosalueen asiantuntijaosaaminen sisältää käyttäytymis-, sosiaali- ja yhteiskuntatieteellisen osaamisen sekä lääketieteellisen osaamisen sopimusyhteistyönä HYKS Psykiatriakeskuksen kanssa.

Erityispalvelut tuottaa kehitysvammapsykiatrisia, vaativia kriisi- ja intensiivipalveluja kolmessa toimintayksikössä, joista yksi vastaa myös lasten vaativasta kehitysvammapsykiatrian palvelusta. Kehitysvammapsykiatrian yksiköissä on panostettu kuntoutuksellisen toiminnan kehittämiseen. Jalkautuva palvelu ei ole edennyt suunnitellusti, mikä johtuu riittämättömistä lääkäri- ja psykologipalveluista. Yksilöllisesti asiakasprosessit ovat kehittyneet viime vuosina ja asiakkaiden osallisuus on vahvistunut kehitysvammalain muutoksen myötä. Vaativa lääkinnällinen kuntoutussuunnitelmatyö jatkuu erityisesti Kanta-Hämeen alueella. Kehitysvammapsykiatrian palvelut toteutetaan yhteistyössä HYKS Psykiatriakeskuksen kanssa kahden psykiatrin toimesta vuoden 2018 loppuun.

Kehitysvammapsykiatria on rinnastettavissa erikoissairaanhoidon, mutta toiminta- ja työskentelytavoissa korostuu toiminta sosiaali- ja terveydenhuollon rajapinnassa ja sitä kautta vahva moniammatillisuus. Myös toimintaympäristö on kodinomaisempi kuin erikoissairaanhoidossa. Kehitysvammapsykiatrian palvelu on aina määräaikaista. Vuoden 2017 alussa palvelutuotteita uudistettiin siten, että kriisijakso voi kestää enintään 4 viikkoa.

Asiantuntijapalvelut-tulosyksikkö on kehitetty vastaamaan asiakkaiden palvelutarvetta ja Etevan strategian mukaista toimintaa. Asiantuntijapalvelut osana Etevan palvelutuotteita turvaavat asiakkaiden tarvitseman asiantuntijaosaamisen, ja estävät osaltaan kriisitilanteiden syntyä. Henkilöstön saatavuus on hyvä ja Etevan maine, erityisesti vaativan palvelun tuottajana on vakaata. Taloussuunnitelmakaudella vahvistetaan edelleen erityisosaamista asiakastarpeiden pohjalta.

Palveluratkaisut-tulosityksikkö on sosiaalityön ja arjen kuntoutuksen asiantuntijayksikkö, joka vastaa asiakkaiden palveluihin tulosta ja henkilöasiakaskohtaisesta kuntayhteistyöstä. Palveluratkaisut tuottaa sosiaalityön katsauksen kautta suunnittelun pohjatietoa johdolle ja mahdollistaa näin rakenteisen sosiaalityön toteutumisen kuntayhtymässä. Sosiaalityön ja kuntoutusasiantuntijoiden asiantuntijuus on Etevan toimintayksiköiden käytettävissä myös asiakkaiden arjessa. Vammaissosiaalityön asiakasprosessia kehitetään Lapin yliopiston hallinnoimassa ESR-rahoitteisessa VamO-hankkeessa (Osallisuuden varmistaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen vammaissosiaalityön asiakasprosessissa), johon Eteva osallistuu yhtenä osahankkeena.

Etevan näkökulmasta on tärkeää, että erityishuollon asiakkaiden tarvitsema osaaminen sisällytetään valtakunnalliseen asiakasprosessiin, toimintamalleihin sekä uuteen sote-palvelurakenteeseen. Keskeistä on vuorovaikutus- ja kommunikointiosaamisen sekä tuetun päätöksenteon osaamisen vahvistaminen.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset ja vaikutukset taloussuunnitelmakaudella

Sote- ja maakuntauudistus muuttaa palvelujen järjestäjätuottajamallia 1.1.2020 alkaen. Samanaikainen vammaislainsäädännön kokonaisuudistus lakkauttaa erityishuollon ja erityishuoltopiirit, jolloin kehitysvammaisten erityisasema päättyy. Kehitysvammaiset tarvitsevat jatkossakin palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen erityistä osaamista, kuten vuorovaikutus-, kommunikaatio-, autismi- ja aistimonivammaisuuteen liittyvää erityisosaamista. Etevan tulee varmistaa osaamisen säilyminen tulevassa muutoksessa sekä järjestäjä- että tuottajaorganisaatioissa, jotta palvelujen laatu ei heikkene ja kokonaiskustannukset eivät kohoa samalla kun laitospurku viedään valtakunnan tasolla loppuun. Erytispalvelut osallistuu valtakunnalliseen vammaissosiaalityön kehittämishankkeeseen (VamO) sekä alueellisiin yhteistyöhankkeisiin vammaisten palveluprosessien ja palveluohjauksen kuvaamiseksi ja kehittämiseksi.

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset edellyttävät jatkuvaa johtamisen kehittämistä, uudenlaista osaamista sekä sisäistä koulutusta osaamisen ja palvelujen turvaamiseksi. Kehittämistoiminta ja osaamisen kehittäminen vahvistavat merkittävästi Erytispalvelujen monimuotoisia palveluprosesseja ja muuttanut palvelukulttuuria, erityisesti henkilökohtaisen palvelun ja palveluasenteen sekä palvelujen kehittämisessä.

Kesäkuussa 2016 voimaan tullut kehitysvammalain muutos vahvistaa asiakkaiden itsemääräämisoikeutta ja muuttaa rajoitustoimenpiteisiin liittyviä toimintamalleja. Tämä vaikuttaa merkittävästi Erytispalvelujen toimintaan taloussuunnitelmakaudella: toimintaa ja toimintamalleja on uudistettava ja voimavaroja kohdistettava osittain uudelleen. Kriisipaikkoja tarvitaan säännöllisesti ja tahdosta riippumaton erityishuolto muuttaa toimintaa niin asiantuntija-arvioiden kuin myös hoidon keston osalta.

Jäsenkuntien palvelutuotannossa tapahtuviin muutoksiin vastataan joustavasti. Erytispalvelut turvaa jäsenkuntien tarvitseman erityisosaamisen ja tuottaa sitä myös valtakunnallisesti. Kuntien yhä tiukkeneva taloudellinen tilanne vaikuttaa kuntien vammaispalvelujen asiakasprosessien etenemiseen. Konkreettisesti tämä voi näkyä Etevan ja jäsenkuntien yhteisten asiakasprosessien hidastumisena.

Kehitysvammapsykiatrian palvelujen tarve on vakiintunut viime vuosina. Valtakunnallisen laitospurun (tavoiteaikataulu 2020) ja autismin kirjon henkilöiden määrän lisääntymisen arvioidaan kuitenkin kasvattavan kysyntää taloussuunnitelmakaudella. Etevan palveluihin ohjautuu asiakkaita enenevässä määrin myös muualta kuin jäsenkunnista ja Etevan omista asumispalveluista.

Asiakkaiden palveluprofiili muuttuu taloussuunnitelmakaudella. Muun muassa päihdeongelmaisten ja maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden määrä lisääntyy. Asiakasprosessit muuttuvat haastavimmiksi, mikä edellyttää jatkuvaa osaamisen ja yhteisöllisyyden kehittämistä.

Toiminnan painopistealueet 2018

Moniammatillisen arvioinnin kehittäminen asiakkaan itsemääräämiskyvyn ja uuden lainsäädännön soveltamisen osalta.

Asiakkaan itsemääräämisoikeuden tukemisen edellyttämien toimintamallien luominen ja vakiinnuttaminen.

Asiantuntijatyön ja siihen liittyvien toimintamallien uudistaminen yhteistyössä palvelutoiminnan kanssa.

Kehitysvammapsykiatrian palvelujen turvaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä.

Uusien toimintamallien kehittäminen vaativien asiakkaiden kohtaamiseen ja asiakkaiden osallisuuden lisääminen.

Käyttäytymisanalyttisen ja dialektisen käyttäytymisterapian (DKT) toimintamallien hyödyntäminen palvelujen kehittämisessä.

Tilaa-asiakkaille suunnatun verkostokyselyn ja henkilöasiakkaiden kanssa käytettävän palautepelellin käytön laajentaminen ja tulosten hyödyntäminen palvelujen suunnittelussa.

Asiakaslähtöisten palvelujen tuottaminen verkostomaisesti ja hyvien käytänteiden jakaminen.

Strategisten osaamistarpeiden mukaisen osaamisen edistäminen.

Vuosille 2016–2020 laaditun tulevaisuusohjelman mukainen toiminnan kehittäminen.

Moniammatillisen yhteistyön prosessien kehittäminen asiantuntijapalvelut-tulosyksikön, kehitysvammapsykiatrian toimintayksiköiden sekä Elämän tuki -tulosalueen välillä organisaation kaikilla tasoilla.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Erytispalvelujen toimintaan on tehty kehitysvammalain muutoksen ja YK:n vammaissopimuksen edellyttämät muutokset	Asiakkaan osallisuus ja tuettu päätöksenteko toteutuu Erytispalvelujen asiakasprosesseissa Kehitetään mittari asiakkaan osallisuuden ja tuetun päätöksenteon toteutuksen seurantaan Asiakaslähtöinen palvelu- ja hoitosuunnitelma on laadittu, käytössä ja päivitetty vähintään kuuden kuukauden välein kaikilla kehitysvamma-psykiatrian yksiköiden asiakkailla	Etevan johdon arvio kvartaaleittain (määrä ja laatu) Lifecare raportointi: asiakasmäärä / palvelu- ja hoitosuunnitelmien määrä Palvelu- ja hoitosuunnitelma on käytössä kaikilla kehitysvamma-psykiatrian yksiköiden asiakkailla
Erytispalvelut toteuttaa välttämättömät asiakastarpeeseen perustuvat palvelutuotemuutokset yhteistyössä jäsenkuntien kanssa	Asiakastarpeeseen perustuvat muutokset toteutetaan, mikäli asiakkaan avun ja tuen tarve on muuttunut ja tällä on vaikutusta resurssitarpeeseen	Lifecaren palveluratkaisujonossa (asuminen, päiväaikainen toiminta, kehitysvamma-psykiatria) olevien asiakkaiden määrä
Etevan asiakkaan palvelutarve määritellään asiakkaan, palveluntuottajan ja Erytispalvelujen henkilöstön yhteistyönä	Vastuuasiantuntijat laativat suunnitelman asiakkaiden asiantuntijatarpeesta Suunnitelmat laaditaan kaikille asiakkaille palvelutarpeen mukaisesti	Johdon arvio Lifecare-seuranta
Erytispalvelujen henkilöstön osaamiseen luotetaan ja sitä hyödynnetään asiakkaiden arjessa	Henkilö- ja tilaaja-asiakkaat ovat tyytyväisiä toimintaan ja palveluun	Palautekyselyt henkilö- ja tilaaja-asiakkaille Palautepelin tulosten yhteenvedot kvartaaleittain (pelataan joka toinen viikko kehitysvamma-psykiatrian yksiköissä) Webropol-verkostokyselyn keskiarvo 3,5 (1-5) Webropol-verkostokyselyn vastaus-% 75
Kehitysvamma-psykiatrian palvelut vastaavat kysyntää	Asiakaspaikkojen täyttöaste on 91 %	Lifecare-raportointi
Jalkautuville palveluille on määritelty toimintamalli	Toimintamalli on tuotteistettu, selkeä ja toteuttamiskelpoinen	Johdon arvio

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Erityispalvelut tuottaa valtakunnallisesti ja kansainvälisesti tunnustettua laaja-alaista erityisosaamista	Ulkokuntalaisten asiakkaiden määrä 35 % Erityispalvelujen osaamista tarjotaan ja markkinoidaan kansallisesti ja kansainvälisesti	Määrällinen seuranta Verkostosuhteet, artikkelit, seminaariesitykset, kehittämishankkeiden tulokset
Erityispalvelun henkilöstö on pysyvää ja vakinaista	Henkilöstöstä 90 % on vakinaista	HR-raportointi
Asiakaskohtaiset asiantuntijapalvelut toteutuvat palvelutuoteluettelon mukaisesti	Palveluja tuotetaan 4 000 tuntia per kvartaali	Lifecare-raportointi
Rakenteellisen sosiaalityön ylläpitäminen Etevassa	Sosiaalityön katsaus 2 x vuodessa ja niiden pohjalta käynnistettävät toimenpiteet	Johdon arvio
Kehitysvammapsykiatrian yksiköissä toteutuu psykiatrisen asiakkaan hoitotakuu Loppulausunnot valmistuvat tavoiteajassa	Asiakkaan palvelu aloitetaan hoitotakuun edellyttämänä aikana, kolmen viikon kuluessa lähetteen tai palvelupyynnön saapumisesta Loppulausunnot valmistuvat viiden arkipäivän kuluessa jakson päättymisestä	Lifecare-seuranta Palvelupäälliköiden raportointi kvartaaleittain aluepäällikölle
Sovellettu käyttäytymisanalyysin viitekehys ja DKT-menetelmät ovat käytössä kehitysvammapsykiatrian yksiköissä	Laaditaan ja toimeenpannaan suunnitelma osaamisen varmistamiseksi	Johdon arvio

Toiminnan tunnusluvut

Kehitysvammapsykiatrian yksiköt

Oheisissa taulukoissa on esitetty kehitysvammapsykiatrian vuoden 2018 talousarvion ja hinnoittelun pohjana olevat suoritelmäärät sekä muut toiminnan tunnusluvut.

No	Nimi	Päiviä TA2018
6.1.0	Lyhytaikainen kriisijakso	300
6.1.1	Intensiivijakso I	597
6.1.2	Intensiivijakso II	5 688
6.1.3	Kuntoutusjakso I	3 487
6.1.4	Kuntoutusjakso II	
6.1.5	Lapsen tai nuoren intensiivijakso	1 128
6.1.6	Lapsen tai nuoren kuntoutusjakso	
6.1.7	Liikkuva kehitysvammapsykiatrian palvelu	
6.1.8	Lisätuote lastensuojelun asiakkaalle	
6.1.10	Tahdosta riippumaton erityishuolto	1 846
	Yhteensä	13 046

Tunnusluvut

	TP2016	TA2017	TA2018
Htv	126	118	112
Vakinaiset virat/toimet	101	100	102
Vakinaiset virat ja toimet/asiakaspaikat	2,4	2,4	2,6
Htv/asiakaspaikat	3	2,8	2,8
Toimipisteiden määrä	3	3	3
Asiakaspaikkojen määrä	42	42	40

Lisäksi seurataan asiakasmäärää tuotteittain, asiakastytyvääisyyttä sekä jonotilannetta ja tyhjiä paikkoja sijaintipaikoittain.

Palveluratkaisut ja asiantuntijapalvelut

Tunnusluvut

	TP2016	TA2017	TA2018
Htv	39	41	41
Vakinaiset virat/toimet	47	49	48
Palvelupyynnöiden käsittelyaika (vrk)	7	7	7
Palveluratkaisujen määrä	327	350	350
Asiantuntijatyö tunteina	20 558	15 334	21 000

*) TA2017 sisältää vain elämän tuen palvelutuotteisiin sisältyvät asiantuntijatunnit

Lisäksi seurataan jonotilannetta, asiantuntijapalvelujen määrää palvelutuotteittain, asiantuntijapalvelujen myyntiä palvelutuotteittain ja asiakastytyvääisyyttä.

3.3 Tukipalvelut ja kuntayhtymän johto

Toiminnan kuvaus

Etevan tukipalvelut muodostuvat HR:stä ja taloushallinnosta sekä hallinnosta ja viestinnästä osana kuntayhtymän johtoa. Tukipalvelut on Etevan palvelutoiminnan sekä tilaaja- ja henkilöasiakkaiden yhteistyökumppani, joka tarjoaa asiantuntijapalveluja ja arjen tukea sekä varmistaa, että Eteva on strategiansa mukaisesti hyvinvoiva ja tuottava yhteisö.

HR tuottaa kuntayhtymän henkilöstöhallinnolliset ja palkanmaksatukseen liittyvät palvelut sekä valmistelee ja toteuttaa henkilöstösuunnitteluun, henkilöriskien hallintaan, turvallisuuteen, työhyvinvointiin, osaamisen kehittämiseen ja henkilöstön saatavuuteen liittyviä palveluja. HR vastaa myös talousarvion valmistelusta henkilöstökustannusten osalta sekä edustuksellisen yhteistoiminnan järjestämisestä.

Taloushallinto vastaa ulkoisesta ja sisäisestä laskentatoimesta sekä tietohallinnosta. Ulkoinen laskentatoimi vastaa kirjanpidon oikeellisuudesta, laskutuksesta ja rahaliikenteestä sekä konsernin maksuvalmiudesta. Sisäinen laskentatoimi vastaa budjetoinnista, raportoinnista, tulosanalysoinnista ja tuotehinnoittelusta. Tietohallinto vastaa siitä, että henkilökunnalla on käytettävissä tarpeen edellyttämät ja asianmukaiset tietotekniset työvälineet, sekä näiden työvälineiden ylläpidosta ja kehittämisestä.

Kuntayhtymän johdon muodostavat Etevan luottamuselimet (yhtymäkokous, yhtymähallitus ja tarkastuslautakunta), toimitusjohtaja, hallinto ja viestintä. Lisäksi sinne on budjetoitu erityishuollon lakisääteiset tehtävät, kuten erityishuollon johtoryhmä. Kuntayhtymän johto johtaa kuntayhtymää perussopimuksen ja hallintosäännön mukaisesti.

Hallinto tukee muuta organisaatiota hankinta-, hallinto- ja päätöksentekomenettelyyn liittyvissä tehtävissä. Lisäksi hallinto vastaa tarkastuslautakunnalle tehtävästä valmistelusta ja esittelystä, luottamuselinten kokousten valmistelusta sekä niihin liittyvästä virallisesta tiedottamisesta. Hallinto vastaa myös Etevan kirjaamosta, asiakirjahallinnosta, arkistotoimesta ja keskitetyistä hankinnoista.

Viestinnän tehtävänä on suunnitella, toteuttaa, arvioida ja kehittää Etevan strategian mukaiseen tahtotilaan vaikuttavia ja sitä edistäviä viestinnällisiä sisältöjä, menetelmiä ja toimenpiteitä. Viestinnän tavoitteena on lisätä tilaaja- ja henkilöasiakkaiden sekä henkilöstön tietoisuutta Etevan toiminnasta ja palveluista. Viestinnän vastuulla ovat lisäksi asiakastytyväisyyskyselyt (henkilö- ja tilaaja-asiakkaat sekä omaiset), asiakasraati ja vapaaehtoistoiminta.

Viestintä koordinoi tulosalueilla toteutettavaa Eteva-tason kehittämistoimintaa. Vuonna 2018 keskeisiä ulkoisia kehittämisprojekteja/-hankkeita ovat (suluissa mainittu yhteistyökumppanit):

- Osallisuuden varmistaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen vammaissosiaalityön asiakasprosessissa VamO-hanke (Lapin yliopisto, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos - THL, Eksote, Espoon ja Rovaniemen kaupungit, Invalidiliitto ry ja Kynnys ry)
- RAIMO-mittareiden pilotointi osana VamO-hanketta (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos - THL)
- Ohjelmistorobotiikan hyödyntäminen
- Valtakunnalliseen Kanta-palveluun liittyminen
- Tietosuoja-asetuksen toimeenpanoon valmistautuminen

Erytishuollon johtoryhmä on lakisääteinen yhtymähallituksen alainen toimielin. Se tekee päätökset tahdosta riippumattomasta erityishuollosta ja vastaa erityishuolto-ohjelmien laatimisesta. Lisäksi se seuraa ja ohjaa rajoitustoimenpiteiden ja niihin liittyvän ohjeistuksen toteutumista. Erytishuollon johtoryhmä päättää myös yksilöllisten palvelutuotteiden sisällön ja hinnan.

Toiminnan painopistealueet 2018

Sote- ja maakuntauudistuksen kansalliseen ja alueelliseen toimeenpanoon valmistautuminen Uudenmaan ja Kanta-Hämeen alueella.

Uudenmaan maakunnan tulevien tukipalvelutoimintojen rakentaminen.

VALAS- ja TEOS-lainsäädännön toimeenpanon valmistelu.

EU:n tietosuojasetuksen toimeenpanon varmistaminen.

Kuntayhtymän strategian 2018–2019 toimeenpano ja seuranta sekä tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin ryhtyminen.

Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto.

Palvelutoiminnan tukeminen olemassa olevan ja uuden teknologian hyödyntämisessä.

Työajanhallinnan kehittäminen.

Rekrytoinnin uudistaminen: rekrytoinnin keskittäminen ja kiertävä vuosilomasuunnittelu.

Varahenkilöstön käytön pilotointi.

Työtaturmien vähentäminen: tapaturmien tutkinta ja tapahtuneesta oppiminen.

Henkilöstön työkyvyn ylläpito ja edistäminen.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset ja vaikutukset taloussuunnitelmakaudella

Sote- ja maakuntauudistus on yksi Sipilä I hallituksen kärkihankkeista. Vastuu sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 1.1.2020. Etevan nykyiset toiminnot sijaitsevat kolmen tulevan maakunnan alueella. Eteva aloitti valmistautumisen sote-uudistukseen keväällä 2014 yhtymähallituksen linjausten pohjalta. Valmistelutyötä jatketaan hyvässä yhteistyössä maakuntien muiden toimijoiden kanssa.

Sote-uudistukseen valmistautuminen edellyttää johtamis-, suunnittelu-, toimeenpano- ja viestintäresursseja sekä virkamies- että luottamushenkilöorganisaatioilta. Uudistus asettaa myös rajoitteita investointien toteuttamiselle ja sopimusten kestolle.

Vammaislainsäädännön kokonaisuudistus (VALAS) sekä heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden sosiaalista kuntoutusta koskevan lain valmistelu (TEOS) vaikuttavat merkittävästi Etevan tulevaisuuteen ja toimintaan riippumatta sote- ja maakuntauudistuksesta. VALAS-uudistuksen myötä kehitysvammalaki kumotaan ja erityishuoltopiirit puretaan.

Käynnissä oleva digitalisaatio näkyy toimintatapojen uudistamisena, sisäisten prosessien ja palvelujen sähköistämisenä sekä viestintäympäristön muutoksena. Digitalisaation myötä työkentelytavat muuttuvat. Myös palveluja voidaan muotoilla ja kehittää nykyistä enemmän yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Käyttäjälähtöisyys on olennainen osa digitalisaatiota, samoin viestinnän läpinäkyvyys sekä lisääntyvä vuorovaikutus henkilöstön ja asiakkaiden kanssa. Digitalisaatiokehitystä ohjaavat myös kansalliset vaatimukset ja tietojärjestelmäratkaisut, kuten Suomi.fi- ja Kanta-palvelut.

Osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä kyky ja halu uudistua ovat Etevan ja sote- ja maakuntauudistuksen kriittisiä menestystekijöitä. Tämä edellyttää vahvaa toimeenpanokykyä sekä kehittämishakuista johtajuutta ja esimiesosaamista. Muutosvaiheessa tuetaan henkilöstöä oman osaamisensa kehittämisessä ja varmistamisessa.

Asiakastyössä strategisiksi osaamistarpeiksi on tunnistettu: geriatrinen osaaminen, mielenterveys-, päihde- ja autismiosaaminen, vaihtoehtoiset kommunikointimenetelmät ja turvallisuusosaaminen. Lisäksi on tarvetta syventää yksilökeskeisen suunnittelun ja rakenteisen kirjaamisen osaamista (ml. Kansa-koulu-hanke), palveluosaamista sekä esimiestyö-, johtamis- ja liiketoimintaosaamista.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Oheisessa taulukossa on esitetty tukipalvelujen ja kuntayhtymän johdon toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Sote- ja maakuntauudistuksen kokonaissuunnitelman toimeenpano	Valmius siirtyä maakuntaan asiakkaiden, henkilöstön, ICT-järjestelmien ja omaisuuden osalta	Johdon arvio
Uuden strategian toteutumisen arjessa	Strategian toimeenpanosuunnitelman toteutuminen	Johdon arvio Strategiset tulostulokset
Terveysperusteisten poissaolojen määrän väheneminen	0,2 %	HR-raportit
Työtapaturmien kokonaismäärän vähentyminen	3 %	HR- ja vakuutusyhtiön raportit
Työajanhallinnan kehittäminen	Työajan suunnittelu lähtee asiakkaiden tarpeista Työajan hallintajärjestelmä tukee keskitettyä työajan suunnittelua ja seuranta	Johdon arvio Uudistettu työajan hallintajärjestelmä on käytössä
Eteva on haluttu työnantaja	Eteva kiinnostaa uusia osavia työntekijöitä	Hakemusten määrä avointa tointa/virkkaa kohden
Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto	Järjestelmä käytössä erikseen määritellyissä yksiköissä	Johdon arvio Sähköisen arkistoinnin kattavuus
Palvelutuoteluettelon uudistaminen vastaamaan sosiaalihuoltolain palveluluokittelua	Palvelutuoteluettelo valmis toukokuun hallituskäsittelyyn	Palvelutuoteluettelo on valmis toukokuussa

Toiminnan tunnusluvut

Resurssit	TP2016	TA2017	TA2018
Tukipalvelut yhteensä			
Henkilöstö (htv)	47	61	65
Tuotot	641 707	506 000	491 500
Kulut	-5 736 725	-7 248 995	-8 168 802
Kate	-5 095 018	-6 742 995	-7 677 303
Kuntayhtymän johto			
Henkilöstö (htv)	11	11	11
Tuotot	234 503	110 000	100 000
Kulut	-1 258 839	-1 664 659	-1 992 218
Kate	-1 024 336	-1 554 659	-1 892 218
HR			
Henkilöstö (htv) *)	18	33	35
Tuotot	335 779	330 000	330 000
Kulut	-2 212 281	-3 010 513	-3 478 776
Kate	-1 876 502	-2 680 513	-3 148 776
Talous/tietohallinto			
Henkilöstö (htv)	18	17	19
Tuotot	71 424	66 000	61 500
Kulut	-2 265 603	-2 573 823	-2 697 809
Kate	-2 194 179	-2 507 823	-2 636 309

*) HR-tulosalueelle on vuonna 2017 perustettu varahenkilöstötiimi pilotointialueen lyhytaikaisten sijaistusten hoitamiseen

Lisäksi seurataan seuraavia tunnuslukuja:

- työpaikkaselvitysten määrä
- työkyky selvitysten määrä
- ostolaskujen määrä
- ajokilometriä määrä
- puhelin- ja dataliittymien määrä
- tukipyyntöjen määrä (Eetu-järjestelmä)
- työasemien määrä
- toimielinten kokousten määrä
- lisä- ja ylitöiden määrä

Seuraavassa taulukossa on esitetty erityishuollon johtoryhmän toiminnan tunnusluvut.

Tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018
Päätöskokoukset	20	20	25
Erityishuolto-ohjelmat	58	80	50
Yksilölliset palvelutuotteet	9	10	10
Tahdosta riippumaton erityishuolto	14	20	20
Rajoitustoimenpiteet	7 957	6 000	10 000

4 Uudenmaan Vammaispalvelut Oy

Resurssit	TP2016	TA2017	TA2018
Henkilöstö	6	5	5
Tuotot	8 626 561	8 387 000	8 567 000
Kulut	-8 627 766	-8 386 000	-8 566 500
Kate	-1 205	1 000	500

Strategia

Uudenmaan Vammaispalvelut Oy (UVP) tunnetaan edistyksellisenä vammaisten asumisen palveluntuottajana ja osajana, joka tuottaa Eteva konsernille merkittävää lisäarvoa kiinteistöjen taloudellisen ja teknisen hallinnan osa-alueilla.

Yhtiön keskeisiä toimintaperiaatteita tilikaudella 2018

Laadukas ja tavoitteellinen toiminta on keskeinen tavoite kiinteistötoiminnoissa. Vastuu ympäristöstä sekä kiinteistö- ja työturvallisuudesta ovat yhtiön hyvään toimintaan kuuluvia osatekijöitä.

Toiminta-ajatus

UVP rakentaa, korjaa, hallinnoi ja kehittää konsernin kiinteistöjä ja osakehuoneistoja kehitysvammaisten palvelutarpeisiin.

Toiminnan kuvaus

UVP:n toimialana on omistaa ja hallita vammaisten asumiseen ja palvelutoimintaan tarkoitettuja kiinteistöjä ja osakehuoneistoja sekä vuokrata niitä vammaisten asuin- ja palvelukäyttöön.

UVP:n tehtävänä on tarjota Etevan palvelutoiminnan piirissä oleville kehitysvammaisille asiakkaille kohtuuhintaisia ja turvattuja, usein myös erikoisvarusteltuja vuokra-asuntoja sekä toimittoloja Etevan toiminta-alueella.

UVP vastaa Eteva konsernissa uudis- ja korjausrakentamisesta, kiinteistöjen huollosta ja ylläpidosta sekä näihin liittyvistä hankinta-, vuokraus- ja tuotantoprosesseista eri osa-alueineen. Toiminnan suunnittelun lähtökohtana ovat Eteva kuntayhtymän strategiset linjaukset sekä keskeiset tavoitteet ja päämäärät.

Henkilökunta

Pienen työyhteisön toimivuus varmistetaan oikein mitoitettulla henkilöstörakenteella, tehtävien kuvauksella, johtamisella, työnjaolla ja perehdytyksellä. Yhtiön palveluksessa on tilikaudella viisi henkilöä.

Taloussuunnitelmakaudella paneudutaan henkilöstön, laadun ja prosessien kehittämiseen. Yhtiössä on laadittu henkilöstösuunnitelma, joka perustuu vuosittaisissa kehittämiskeskusteluissa esille tulleisiin asioihin. Palveluvalikoima on laaja ja vaatii henkilöstöltä monipuolista osaamista, itseohjautuvuutta ja päämäärätietoista toimintaa.

Toiminnan painopistealueet 2018

Kiinteistöjen käyttö, korjaus ja kunnossapito

Muutostyöt ja korjaushankkeet on kirjattu kiinteistökohtaisesti yhtiön vuosikorjaustavoitteisiin. Tavoitteet on kirjattu yhtiön erilliseen ylläpidon vuosisuunnitelmaan.

Kiinteistöjen ylläpidossa ja huollossa käytetään ostopalveluja kiinteistöhuollon ja vuosikorjauksen osalta. UVP keskittyy ydinpalveluihin, joita ovat kiinteistöjen hallinnointi sekä tuotannonohjaus uudis- ja korjausrakentamisessa, huollossa ja kiinteistöjen vuokrauksessa.

UVP on laajentanut ja yhtenäistänyt kiinteistöihin tuotettavien huoltopalvelujen sisältöä.

Korjausinvestoinnit

Laajat korjaushankkeet on ryhmitelty ja kirjattu kiinteistökohtaisesti yhtiön vuosikorjaustavoitteisiin. Tavoitteet on kirjattu yhtiön LTS/PTS-vuosisuunnitelmaan.

Tilojen vuokraus

Yhtiön omistamien ja välivuokraamien asuntojen vuokraprosessi on määritelty. Yhtiö laskee vuokran rakennuskustannusten tai välivuokratun kohteen vuokran perusteella.

Vuokraan sisältyvät kiinteistöjen ylläpitokulut hallinto- ja henkilöstökuluineen. Hankintarajapinta on määritelty erillisessä rajapintaliitteessä. Rajapintaliitteen avulla pystytään hahmottamaan toimitettavan palvelun taso, vuokralaisen tehtävät ja siihen sisältyvät palvelut.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset ja vaikutukset taloussuunnitelmakaudella

UVP:n toimintaan taloussuunnitelmakaudella vaikuttavat keskeisesti sote- ja maakuntauudistus, Eteva konsernin strategiset linjaukset sekä Etevan asumispalvelujen asiakkaille suunnattua asuntokantaa koskevat linjaukset, joita on kuvattu aiemmin toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

UVP osallistuu sote- ja maakuntauudistukseen valmisteluun yhtymähallituksen linjaamalla tavalla tiiviissä yhteistyössä Etevan kanssa.

Toiminnan tunnusluvut

Seuraavassa taulukossa on esitetty UVP:n toiminnan keskeiset tunnusluvut.

Tunnusluvut

	TP2016	TA2017	TA2018
Asuntokiinteistöt, m2 / asuntojen lkm	17 365/ 385	17 365 / 385	16 635 / 367
ARA-asuntokiinteistöt, m2 / asuntojen lkm	19 096 / 327	20 296 / 346	20 296 / 346
Ki ja As Oy osakkeet, m2 / asuntojen lkm	1 515/34	1 515 / 34	1 515 / 34
Hallintokiinteistöt ja toimintakeskukset, m2	7 401	7 401	7 401
Välivuokratut asunnot, m2 / asuntojen lkm	5 363 / 82	5 224 / 77	5 224 / 77
Välivuokratut toimitilat, m2	7 843	7 868	6 784

5 Tuloslaskelmaosa

Seuraavassa on esitetty Eteva kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman 2018–2020 tuloslaskelmaosa.

TULOSLASKELMA

TOIMINTATUOTOT	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Myyntituotot	70 344 805	69 331 004	72 100 656	73 196 886	2 218 260
Jäsenkunnat	63 306 636	62 554 569	64 629 828	65 706 058	0
Muut ulkoiset asiakkaat	7 038 168	6 776 436	7 470 828	7 490 828	2 218 260
Maksutuotot	402 244	391 120	386 400	386 400	334 700
Tuet ja avustukset	368 129	330 000	330 000	330 000	280 500
Muut toimintatuotot	4 272 386	4 058 408	4 132 900	4 168 565	3 621 582
Asuntojen vuokratuotot	4 065 374	4 058 408	4 132 900	4 168 565	3 621 582
Muut tuotot	207 012	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	75 387 563	74 110 532	76 949 956	78 081 851	6 455 042
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-52 439 558	-52 218 779	-54 094 099	-54 724 422	-46 687 932
Palkat ja palkkiot	-40 694 041	-40 920 787	-42 691 729	-43 189 188	-36 846 691
Eläkekulut	-7 884 743	-7 901 585	-8 235 902	-8 331 870	-7 108 303
Muut henkilösivukulut	-2 764 847	-2 290 656	-2 041 617	-2 065 407	-1 762 094
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	-1 095 927	-1 105 751	-1 124 851	-1 137 958	-970 845
Palvelujen ostot	-10 393 244	-10 109 628	-10 193 248	-10 375 181	-9 558 823
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 797 830	-1 829 000	-1 743 670	-1 771 106	-1 547 758
Avustukset	-398 645	-366 600	-402 700	-402 700	-367 600
Muut toimintakulut	-271 587	-273 800	-309 970	-309 970	-286 470
Vuokrakulut	-8 198 290	-8 473 419	-8 804 354	-8 955 398	-7 942 625
Toimitilat	-7 985 003	-8 131 419	-8 398 004	-8 481 984	-7 491 343
Muut vuokrat	-213 287	-342 000	-406 350	-473 413	-451 282
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 499 153	-73 271 226	-75 548 041	-76 538 777	-66 391 207
TOIMINTAKATE	1 888 409	839 307	1 401 915	1 543 073	-59 936 164
Rahoitustuotot ja -kulut	42 150	-500	-500	-500	-500
Rahoitustuotot	47 928	15 000	15 000	15 000	15 000
Rahoituskulut	-5 778	-15 500	-15 500	-15 500	-15 500
VUOSIKATE	1 930 559	838 807	1 401 415	1 542 573	-59 936 664
Poistot ja arvonalentumiset	-499 949	-563 955	-449 998	-330 000	-200 000
TILIKAUDEN TULOS	1 430 611	274 852	951 417	1 212 573	-60 136 664
Rahastojen muutos	-118 000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 312 611	274 852	951 417	1 212 573	-60 136 664

5 Tuloslaskelmaosa

TUNNUSLUVUT	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toimintatuotot/toimintakulut	102,6 %	101,1 %	101,9 %	102,0 %	
Vuosikate/poistot	386,2 %	148,7 %	311,4 %	467,4 %	
Kertynyt yli-/alijäämä	1 337 899	612 751	1 564 167	2 776 741	

Seuraavassa on esitetty TS2020 käsittelyn periaatteet, joissa on huomioitu sote- ja maakuntauudistuksen linjaukset mahdollisuuksien mukaan:

- Kanta- ja Päijät-Hämeen alueilla sijaitsevat asumisen ja päiväaikaisen toiminnan yksiköt sekä maatilat eivät sisälly taloussuunnitelmaan 2020
- Lahdessa toimiva kehitysvammapsykiatrian yksikkö ei sisälly taloussuunnitelmaan 2020
- Myyntituotot eivät sisällä jäsenkuntalaskutusta
- Toimintatuotot koostuvat pääsääntöisesti asiakasmaksuista ja asuntojen vuokratuotoista
- Päiväaikaisen toiminnan subjektiivisen oikeuden muutoksen vaikutusta ei ole huomioitu keskeneräisen lainsäädännön valmistelun vuoksi
- Tunnuslukuja ei esitetä taloussuunnitelman 2020 osalta, koska tunnusluvut kuvaisivat virheellisesti toimintaa

6 Investointiosa

Investointimenojen kokonaismäärä on 235 tuhatta euroa, josta palvelutoiminnan osuus on 50 ja tukipalveluiden 185 tuhatta euroa.

Kellokoskella toimintansa aloittavan uuden erityisen vaativan tason toimintayksikön kalustoon investoidaan 50 tuhatta euroa.

Tukipalvelujen investoinneista 55 tuhatta euroa kohdistuu infrastruktuuri- ja asiakastietojärjestelmälisensseihin. Esimiestyötä helpottaviin järjestelmäkehityksiin varaudutaan 80 tuhannella eurolla. Sote-uudistukseen liittyviin tietosiirtoihin valmistaudutaan investoimalla 50 tuhatta euroa ohjelmistorobotiikkaan.

INVESTOINNIT	Palvelu- toiminta	Tuki- palvelut	TA2018
Aineettomat hyödykkeet		185 000	185 000
Järjestelmälisenssit		55 000	55 000
Muut pitkävaikutteiset menot		130 000	130 000
Aineelliset hyödykkeet	50 000		50 000
Muut laitteet ja kalusteet	50 000		50 000
Investoinnit yhteensä	50 000	185 000	235 000

INVESTOINNIT	ENN2017	TA2017	TP2016
Aineettomat hyödykkeet	189 542	286 600	287 326
Järjestelmälisenssit	65 699	26 600	84 978
Muut pitkävaikutteiset menot	123 843	260 000	202 348
Aineelliset hyödykkeet	30 000	30 000	168 349
Ajoneuvot			129 313
Muut laitteet ja kalusteet	30 000	30 000	39 036
Investoinnit yhteensä	219 542	316 600	455 675

Eteva konsernin kokonaisinvestoinnit ovat 0,7 miljoonaa euroa vuonna 2018.

7 Rahoitusosa

Seuraavassa on esitetty Eteva kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman 2018–2019 rahoitusosa.

RAHOITUSLASKELMA	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 930 559	838 807	1 401 415	1 542 573
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-455 675	-316 600	-235 000	-200 000
Pys.vast.hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0
Pys.vast.sijoitusten luovutustulot	27 095	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 501 979	522 207	1 166 415	1 342 573
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 044 062	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 546 041	522 207	1 166 415	1 342 573
TUNNUSLUVUT				
Lainanhoitokate	335,1	80,9	134,5	141,2
Kassan riittävyys, pv	28,0	30,7	30,7	36,7

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava vuosikate, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot.

Toiminnan rahavirta muodostuu vuosikatteesta.

Investointien rahavirta muodostuu investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenoista ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloista, jotka sisältävät käyttöomaisuuden myyntien tasearvon sekä myyntivoitot ja -tappiot

Eteva kuntayhtymällä ei ole pitkäaikaisia lainoja eikä vuosina 2018–2019 toiminnan rakenteessa tai volyymissä ole odotettavissa merkittäviä muutoksia, joten rahoituksen rahavirralla ei ole oleellista vaikutusta maksuvalmiuteen.

8 Henkilöstösuunnitelma

8.1 Vakanssien kehitys

Vuoden 2018 alussa toistaiseksi voimassa olevia vakansseja on 1 177. Talousarviossa esitetään 58 toistaiseksi voimassa olevan työsopimussuhteisen vakanssin perustamista ja 17 vakanssin lakkauttamista. Uusista vakansseista suurin osa perustetaan uuteen vaativan tason asumisyksikköön, yhteensä 40 vakanssia, joista 38 uutta ja 2 vakanssin siirtoa. Perustettavat vakanssit on esitetty tehtävänimikkeittäin ja tulosalueittain.

Vakanssien kehitys vuosina 2017–2019, perustettavat vakanssit 2018 ja vakanssien kehitys tulosalueittain on esitetty seuraavissa taulukoissa.

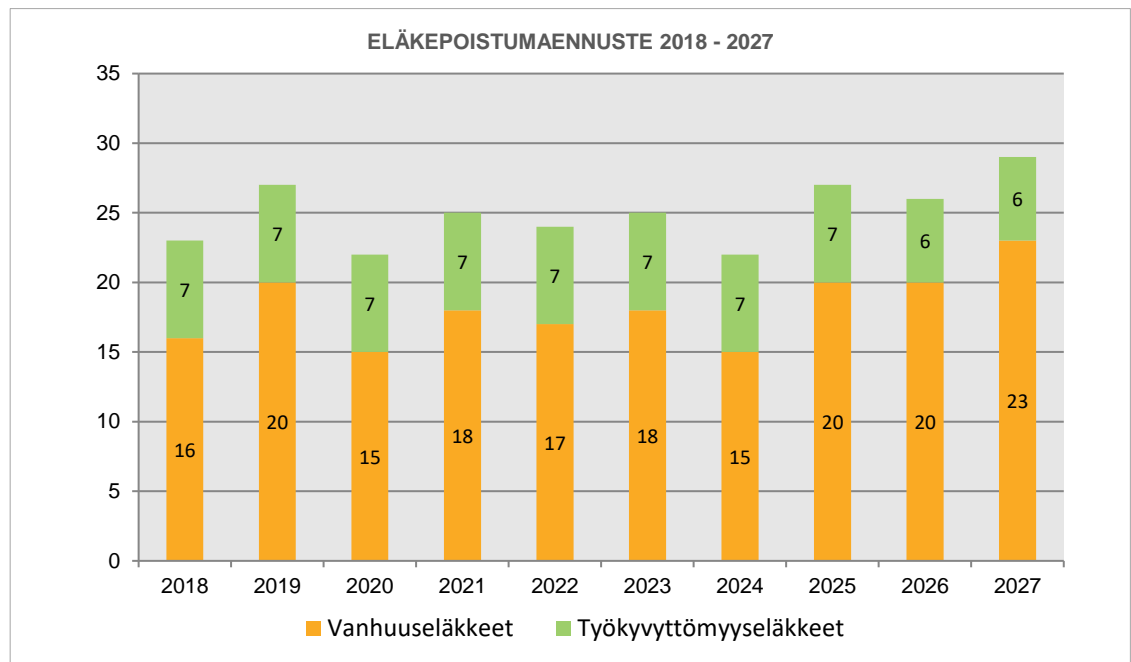
VAKANSSIEN KEHITYS 2017-2019			
	TA2017	TA2018	TS2019
Perustettavat vakanssit	10	58	0
Lakkautuvat vakanssit	8	17	85
Määräaikaiset vakanssit (varahenkilöstö)	14	17	17
Vakinaiset vakanssit	1117	1177	1092

PERUSTETTAVAT VAKANSSIT 2018			
	Määrä	Tehtävänimikkeet	
Elämän tuki			
Askola 1	2	Ohjaaja taso 1	
Erityisen vaativan tason yksikkö	38	Ohjaaja taso 2, Laitoshuoltaja, Erikoisohjaaja, Erikoisohjaaja taso 2, Sairaanhoidtaja, Palvelupäällikkö, Vastaava ohjaaja	
Espoo pt	6	Ohjaaja taso 1	
Järvenpää pt	1	Ohjaaja taso 1	
Lohja 2-6	2	Ohjaaja taso 1	
Lohja 3 pt	1	Ohjaaja taso 1	
Nurmijärvi 4	1	Ohjaaja taso 1	
Tuusula pt	2	Ohjaaja taso 1	
Vihti pt	2	Ohjaaja taso 1	
Erityispalvelut			
Asiantuntijapalvelut	1	Psykologi taso 2	
Tukipalvelut			
Kuntayhtymän johto	1	Projektiassistentti	
Tietohallinto	1	Tietohallintosuunnittelija	
Yhteensä	58		

VAKANSSIEN KEHITYS TULOSALUEITTAIN					
	TP2016	30.6.2017	TA2018	Muutos %	TS2019
Elämän tuki	916	940	979	4,1 %	979
Erityispalvelut	148	149	150	0,7 %	150
Tukipalvelut	47	47	48	2,1 %	48
Yhteensä	1111	1136	1177	3,6 %	1177

Taloussuunnitelmassa varaudutaan Kanta- ja Päijät-Hämeen alueilla sijaitsevien asumisen ja päiväaikaisen toiminnan yksiköiden sekä mautilojen siirtymiseen Kanta- ja Päijät-Hämeen maakuntiin vuonna 2020 osana sote- ja maakuntauudistusta. Sama koskee Lahdessa toimivaa kehitysvammapsykiatrian yksikköä. Vakansseja siirtyvissä yksiköissä on tällä hetkellä 85. Vakanssien kehitykseen tulee vaikuttamaan mahdolliset kesken vuoden siirtyvät uudet palvelutoiminat ja asiakkaat. Mikäli uusia asiakkaita ei ole mahdollista ottaa ilman sisäisiä resurssijärjestelyitä, voidaan lisäresurssia hankkia ja kattaa saatavilla palvelutuloilla lisätalousarviomenetelyllä.

Kuntien eläkevakuutuksen ennakoilmoituksen ennusteen perusteella etevalaisia siirtyy vanhuuseläkkeelle vuosien 2018–2027 aikana 182 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeille 68 henkilöä. Jokaisen eläköitymisen yhteydessä arvioidaan kriittisesti vakanssin uudelleen täyttämisen tarve.

Kevan ennakoilmoitus alkavista vanhuuseläkkeistä 2018–2027.

8.2 Henkilöstömäärän kehitys

Henkilöstön määrän arvioidaan lisääntyvän 3,3 % vuonna 2018. Henkilöstön määrän kasvuun vaikuttaa kaikkein merkittävämmän uuden vaativan tason asumisyksikön perustaminen. Sosiaali- ja terveysalan ammattiryhmien tarkastelussa eniten lisääntyy sosiaali- ja terveysalan toisen asteen koulutettujen työntekijöiden määrä (5,9 %). Vastaavasti muun henkilöstön osuus vähenee 9,9 %. Henkilöstön koulutus- ja muun osaamisen vaatimustason kasvuun vaikuttavaa henkilöstömäärän kasvun lisäksi kehitysvammalain muutos ja siihen liittyvät tehtävänimikkeiden kelpoisuusehtojen muutokset.

Toimeksiantosopimuksella työskentelevien perhehoitajien määrä arvioidaan vuonna 2018 vähentyvän 7,5 %.

HENKILÖTYÖVUODET SOSIAALI- JA TERVEYSALAN AMMATTIRYHMITÄIN*					
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %
Lääkärit	0	0	0	0	-
Sosiaalityöntekijät	4	4	5	5	-0,0
Muu korkeakoulutetut	18	17	18	19	5,6
Ammattikorkeakoulutetut	106	101	99	105	6,1
II asteen koulutetut	914	903	944	1000	5,9
Muu henkilöstö	141	131	131	118	-9,9
Yhteensä	1182	1156	1198	1245	3,9
Alle 13 pv. sijaiset	20	24	19	19	-0,0
Ostopalvelut	58	62	27	26	-3,7
Perhehoito	49	45	53	49	-7,5
HTV yhteensä	1309	1287	1296	1339	3,3

Henkilötyövuosien kehitys 2015–2018.

**Ammattiryhmien selitteet: Lääkärit; Sosiaalityöntekijät; Muu korkeakoulutettu sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö (mm. psykologit); Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut henkilöstö (mm. sairaanhoitajat, sosiaaliohjaajat); Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittanut henkilöstö (mm. ohjaajat); Muu palveluketjussa toimiva henkilöstö (mm. avustajat, tukipalveluiden henkilöstö)*

Kansallinen kilpailukyky sopimus vaikuttaa henkilöstön työpanoksen määrään vuosina 2018–2019, koska vuosittainen työaika pitenee 24 tuntia. Työajan pidentäminen näkyy laskennallisen työajan määrässä, mutta ei suoraan henkilötyövuosien määrässä.

8.3 Osaamistarpeen ennakointi ja osaamisen johtaminen

Osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä kyky ja halu uudistua ovat Etevan kriittisiä menestystekijöitä. Tämä edellyttää kehityshakuista johtajuutta ja esimiesosaamista. Osaamisen johtamisen tavoite on varmistaa ja vahvistaa Etevan osaamista huomioiden strategia, muuttuva toimintaympäristö ja työhyvinvoinnin johtaminen.

Henkilöstön ikärakenteen muutos, digitalisaatio, käynnissä olevat lainsäädäntöuudistukset sekä sote- ja maakuntauudistus muokkaavat ja uudistavat palvelurakenteita. Samanaikaisesti taloudelliset resurssit niukentuvat ja asiakkaisen palvelutarpeet monimuotoistuvat. Näihin haasteisiin vastataan muun muassa osaamisen ennakoinnilla, johon varaudutaan muun muassa työtehtäviä ja vastuita kehittämällä sekä koulutuksen, työssä oppimisen ja rekrytoinnin keinoin. Osaamisen ennakoinnissa on keskeistä tunnistaa ja kuvata organisaation strategisia tavoitteita tukevat strategiset osaamistarpeet sekä tunnistaa puuttuva osaaminen, joista muodostuu henkilöstörakenne- ja osaamissuunnitelma. Tämä tueksi laaditaan tulosaluekohtaiset koulutussuunnitelmat.

Etevassa osaamisen ennakointia tehostetaan käynnistämällä kehityskeskusteluprosessin uudistaminen sekä mentorointi-mallin käyttöönotto.

Sisäisen täydennyskouluksen ohjelman suunnittelussa huomioidaan strategiset osaamistarpeet, joita ovat muun muassa kehitysvammaisuuden erityiskysymykset, vuorovaikutus- ja kommunikointiosaamisen vahvistaminen, kirjaamisvalmennus, perhelähtöisyys ja yksikökeskeisen elämänsuunnittelu.

Etevan aluepäälliköt ja osa palvelupäälliköistä osallistuvat Kuntaliiton, KT Kuntatyönantajien, Kevan, Avainta ry:n ja Kuntarahoituksen tuottamaan Esimiesten ja keskijohdon valmennukseen (EKJ), jonka tavoitteena on tuottaa uutta osaamista johtamiseen ja esimiestyöhön.

Esimiehille tuotetaan lisäksi palvelussuhteen erityiskysymyksiin liittyen sisäistä valmennusta.

8.4 Rekrytoinnin kehittäminen

Ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuutta parannetaan tehokkaalla ja luotettavalla rekrytointiprosessilla. Etevan rekrytointiprosessia uudistetaan keskittämällä rekrytoinnin toimintoja rekrytointiyksikölle. Keskitty rekrytointi sisältää muun muassa hakijoiden ansiovertailun käsittelyn, videohaastattelukutsujen lähettämisen, hakijoiden kontaktoinnin ja haastatteluajkojen varaamisen.

Keskitetty rekrytointi yhtenäistää ja tehostaa rekrytointiprosessia, vapauttaa rekrytointiin kuluva työaikaa palvelu- ja aluepäälliköiltä, varmistaa osaavan työvoiman saatavuutta, minimoi rekrytointiriskejä, hyödyntää uusia rekrytointimenetelmiä, varmistaa rekrytointiosaamista ja lisää Etevan tunnettua hyödyntämällä uutta teknologiaa ja uudistamalla rekrytointiviestintää. Keskitetty rekrytointi koskee välittömän asiakaspalvelun perustehtäviä. Keskitetty rekrytointi ei koske johto- ja esimiestehtäviä, palvelutoiminnan asiantuntijatehtäviä eikä tukipalvelutehtäviä.

8.5 Varahenkilöstön pilotointi ja muu sijaishankinta

Etevassa on pilotoitu vuonna 2017 oman varahenkilöstön käyttöä Espoon, Keravan, Vantaan ja Nurmijärven toimintayksiköissä. Toimintaa laajennetaan vuoden 2018 aikana Lahden alueelle. Varahenkilöstössä on 12 ohjaajataso vakanssia, joista 8 vakanssia oli täytettyä vuoden 2017 aikana. Tavoitteena on saada kaikki vakanssit täytettyä vuoden 2018 aikana. Oman varahenkilöstön käytön tavoitteena on varmistaa toiminnan laatu, henkilöstön saatavuus ja pysyvyys äkillisissä sairaustapauksissa. Varahenkilöstö mahdollistaa osaltaan osaamisen kehittymisen ja siirtymisen toimintayksiköstä toiseen. Hyvin organisoitu ja toimiva varahenkilöstö vähentää sijaishankintaan käytettävää aikaa, uusien työntekijöiden perehdytystarvetta sekä tukipalveluissa tehtävää työtä. Positiivisia tuottavuusvaikutuksia tulee henkilöstön yhteiskäytön tehostamisesta, kun määräaikaisia sijaisia tarvitaan vähemmän. Lisäksi oman varahenkilöstön käytöllä voidaan edistää henkilöstö- ja asiakasturvallisuutta. Pilotissa seurataan käytöstä, ostopalveluiden käyttöä suhteessa varahenkilöstön käyttöön sekä varahenkilöstön kustannustehokkuutta.

Etevalle on voimassa oleva yhteistyösopimus Seuturekry Oy:n kanssa alle kolmen kuukauden mittaisten sijaispalvelujen tuottamisesta Kanta- ja Päijät-Hämeessä sekä Keski-Uudellamaalla. Seuturekry Oy on välittämiensä työntekijöiden työnantaja, Eteva vastaa työn suorittamisen aikaisesta perehdytyksestä ja työnjohdosta.

Seuturekry on laajentanut toiminta-alueitaan. Vuoden 2018 aikana selvitetään mahdollisuus ottaa Seuturekryn sijaishankintapalvelut käyttöön alueilla, missä nyt sijaishankinta tehdään omana työnä.

8.6 Työajan hallinnan ja vuosilomasuunnittelun kehittäminen

Työajan hallinnan kehittämisprosessi on käynnistetty vuonna 2017 ja se viedään loppuun vuonna 2018. Keskeiset kehittämistoimenpiteet ovat:

- Kuvataan työajanhallinnan prosessi
- Siirytään alueelliseen, keskitettyyn työvuorosuunnitteluun
- Varmistetaan työvuorosuunnittelun vastuuhenkilöiden osaaminen
- Työajanhallintaan liittyvän raportoinnin ja seurannan toteuttaminen
- Tämän lisäksi päivitetään nykyistä Titania-työaikajärjestelmää

Uudistuksen tavoitteita ovat työajan hallinnan prosessin tehostuminen, esimiesten työvuorosuunnitteluun käyttämän työajan vähentyminen, lisä- ja ylitöiden kustannusten ja sijaiskulujen vähentyminen sekä työaikasunnitteluun liittyvien virheiden vähentyminen. Työaikaergonomia ja -autonomia sisältyvät kehittämisen kokonaisuuteen.

Vuonna 2017 pilotoitiin keskitettyä ja kiertävää vuosilomasuunnittelua. Vuosilomien suunnitteluun ja myöntämiseen liittyvät selkeät ohjeet ja yhteisesti sovitut menettelytavat vaikuttavat työyhteisön hyvinvointiin ja osaltaan mahdollistavat työ- ja vapaa-ajan yhteensovittamista. Kun vuosilomat suunnitellaan kiertäviksi ja ajoitetaan koko lomakaudelle, henkilöstö tietää vuosilomiensa ajankohdat etukäteen ja työnantaja pystyy suunnittelemaan vuosilomat tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta noudattaen. Keskitetty ja kiertävä vuosilomasuunnittelu vähentää lomasuunnitteluun tarvittavaa työaikaa ja vuosilomien aikana tarvittavan sijaishenkilöstön määrää. Kiertävä ja keskitetty vuosilomasuunnittelu koskee välittömän palvelutoiminnan henkilöstöä.

Etevässä on seurattu henkilöstön yhteiskäyttöä ja liikkuvuutta, jota on raportoitu tunteina. Keskitetty työvuorosuunnittelu poistaa henkilöstön liikkuvuuden erillisseurannan tarpeen. Työajan kokonaishallinnan ja kiertävän vuosilomasuunnittelun myötä henkilöstön työvuorot suunnitellaan alueellisesti, jolloin henkilöstön yhteiskäyttö ja liikkuvuus varmistetaan.

8.7 Henkilöstön hyvinvointi ja turvallisuus

Etevan strateginen valinta on hyvinvoiva ja tuottava yhteisö. Tavoitteena on että, henkilöstö jatkaa työssään työkykyisenä, ammattitaitoisena ja motivoituneena työuransa loppuun asti. Työkyvyn edistäminen ja ammatillinen kehittyminen ovat sekä työntekijän että työnantajan vastuulla.

Etevä valittiin mukaan Kuntien eläkevakuutuksen Kaari-työhyvinvointikyselyyn, mikä toteutettiin keväällä 2017. Palvelu sisälsi henkilöstölle kyselyn työhyvinvoinnista ja luottamushenkilöille kyselyn työhyvinvoinnin johtamisesta, kyselyjen raportoinnin sekä vertailutietoa muista kunta-alan organisaatioista. Tulosten perusteella sovitaan työhyvinvointijohtamisen edellyttämät jatkotoimenpiteet vuosille 2018–2019.

Tavoitteena on luoda vuonna 2018 digi-perehdytys, jossa hyödynnetään teknologiaa sekä uudistetaan perehdytysprosessia ja rooleja.

Henkilöstön valmiutta ennakoida ja toimia haasteellisissa asiakastilanteissa kehitetään Turvallinen yhteisö - ja Avekki-koulutuksilla sekä ennaltaehkäisevillä riskienhallinnan toimilla. Henkilöstön ja työyhteisöjen turvallisuutta ja hyvinvointia tullaan edistämään työsuojelun avulla, jossa laaditaan psykososiaalisen kuormituksen ennalta ehkäisevät ohjelmat vuosille 2018-2020.

Työkyvyn johtamisesta työsuojeluvastuussa ovat ensisijaisesti esimiestehtävissä toimivat. Kiertävä työura -toimintamalli ohjaa esimiesten, työntekijöiden sekä työterveyshuollon toimintaa työkykyyn liittyvissä asioissa. Työkyvyn ennaltaehkäisevä varhaisen tuen -malli päivitetään vuoden 2018 aikana yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Esimies- ja johtamistyötä kehitetään edelleen vahvistamalla tiedolla johtamista, mikä lisää osaamista ennakoida, puuttua ja toimia myös hankalissa tilanteissa. Näin syntyy osaamista ennaltaehkäistä monimutkaisia työkyvyn hallintaan liittyviä asioita.

Eteva kuntayhtymä

PL 43 (Karhukuja 1)
04601 Mäntsälä

p. 020 692 100

info@eteva.fi
www.eteva.fi